

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дидактика видів спорту в новій українській школі

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Освітня програма	<u>«Середня освіта (Фізична культура)»</u>
Предметна спеціальність	<u>A4.11 Середня освіта (Фізична культура)</u>
Спеціальність	<u>A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Галузь знань	<u>A Освіта</u>

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 11 від “15” травня 2025 р.

ЗМІСТ

1.	Загальна інформація	3
2.	Анотація до навчальної дисципліни	3
3.	Мета та цілі навчальної дисципліни	3
4.	Програмні компетентності та результати навчання	3
5.	Організація навчання	4
6.	Система оцінювання навчальної дисципліни	5
7.	Політика навчальної дисципліни	7
8.	Рекомендована література	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Дидактика видів спорту в Новій українській школі
Викладач (і)	Ковальчук Лідія Валеріївна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактний телефон викладача	+380993761646
E-mail викладача	lidia.kovalchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіка

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Дидактика видів спорту в Новій українській школі» спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх фахівців фізичної культури щодо організації, методики та особливостей викладання спортивних дисциплін у контексті реформування освіти.

Курс розкриває сучасні підходи до викладання видів спорту відповідно до концепції НУШ, зокрема компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований та інтегрований підходи. Особлива увага приділяється індивідуалізації навчання, використанню цифрових технологій та інноваційних методів оцінювання фізичної підготовленості учнів.

Програма охоплює основи планування навчального процесу, методику викладання різних видів спорту (ігрові, циклічні, силові, координаційні), організацію шкільних змагань і позакласної спортивної діяльності. Розглядаються питання формування мотивації до занять спортом, адаптації фізичної активності для дітей з особливими освітніми потребами та впровадження здоров'язбережувальних технологій.

Дисципліна забезпечує студентів знаннями та практичними навичками, необхідними для ефективної реалізації освітніх програм у галузі фізичної культури, сприяє розвитку педагогічної майстерності та підготовці майбутніх учителів до викладання видів спорту в умовах Нової української школи.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою дисципліни є Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та методики викладання видів спорту в умовах Нової української школи (НУШ) відповідно до сучасних дидактичних підходів, забезпечення ефективного фізичного розвитку учнів та формування у них мотивації до здорового способу життя.

Цілі дисципліни

Теоретичні цілі:

1. Ознайомити студентів із концептуальними засадами фізичної культури в НУШ та особливостями викладання різних видів спорту.
2. Розкрити сучасні дидактичні підходи до викладання спортивних дисциплін (компетентнісний, діяльнісний, інтегрований, особистісно орієнтований).
3. Дослідити методи індивідуалізації та диференціації навчального процесу у викладанні видів спорту.
4. Висвітлити роль цифрових технологій у викладанні фізичної культури та використання інноваційних методів оцінювання рухової активності учнів.

Практичні цілі:

1. Навчити студентів розробляти навчально-методичні матеріали для викладання видів спорту в НУШ.
2. Формувати навички проведення уроків фізичної культури з урахуванням вікових, фізичних і психологічних особливостей школярів.
3. Розвинути вміння організовувати позакласну та змагальну діяльність у різних видах спорту.
4. Вдосконалити методику використання інклюзивного підходу у фізичному вихованні дітей з особливими освітніми потребами.
5. Забезпечити студентів практичними інструментами для впровадження

здоров'язберезувальних технологій та формування в учнів мотивації до фізичної активності.

Завдяки вивченню дисципліни студенти здобудуть комплексні знання та навички, необхідні для ефективного викладання видів спорту в умовах реформованої української школи.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності
ІК Здатність компетентно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти, зокрема, фізичної культури або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу.
Загальні компетентності ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК 2 Уміння застосовувати знання в практичних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення, адаптуватися та діяти в нових ситуаціях. ЗК 3 Здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою. ЗК 5 Здатність бути критичним і самокритичним, оцінювати якість результатів діяльності. ЗК 6 Здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації, генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 8 Здатність самостійно набувати і використовувати в практичній діяльності нові знання. ЗК 11 Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації.
Спеціальні компетентності СК 1 – Володіння високим рівнем знань у сфері фізичної культури та рекреаційно-оздоровчої діяльності. СК 2 – Здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури. СК 3 – Здатність здійснювати навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності з урахуванням новітніх досягнень педагогічної науки і практики фізичної культури. СК 4 – Здатність застосовувати в освітньому процесі технології педагогічного контролю результатів навчання і виховання, інтерпретувати результати і вносити корективи. СК 6 – Здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів. СК 7 – Здатність творчо вирішувати різноманіття сучасних наукових проблем і практичних завдань у сфері фізичної культури на основі розвитку теоретико-методологічного мислення. СК 10 – Здатність розробляти програми і методичну документацію у сфері фізичної культури з урахуванням соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різного віку і статі. СК 14 – Здатність виконувати наукові дослідження, з використанням сучасних інформаційних технологій і застосовувати їх результати для підвищення ефективності педагогічної, рекреаційно-оздоровчої, культурно-просвітницької та організаційно-управлінської діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 3 – Знати психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі.

ПРН 4 – Знати та розуміти принципи, сучасні методи, основні методичні прийоми, форми організації навчання фізичній культурі в закладах загальної середньої освіти та у закладах вищої освіти.

ПРН 6 – Розуміти застосування дидактичних інструментів та технологій навчання з метою формування та контролю результатів навчання і виховання, моніторингу і оцінювання фізичного стану учнівської та студентської молоді.

ПРН 8 – Вміти застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи.

ПРН 9 – Вміти розробляти і реалізовувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання.

ПРН 10 – Вміти розробляти навчальну документацію та методичні посібники з дисциплін галузі фізичної культури відповідно до специфіки навчального закладу і контингенту.

ПРН 11 – Вміти розробляти індивідуальні оздоровчо-рекреаційні програми для різного контингенту осіб та аналізувати їх ефективність.

ПРН 15 – Вміти планувати та проводити наукові дослідження з використанням сучасних інформаційних технологій і застосовувати їх результати для підвищення ефективності професійної діяльності.

ПРН 16 – Вміти формувати освітнє середовище і використовувати професійні знання і вміння в реалізації завдань інноваційної освітньої політики у фізичній культурі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
—	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)	1–2	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	семінарські	сам. роб
Тема 1. Сучасні підходи до викладання видів спорту в Новій українській школі (НУШ).	2	2	6
Тема 2. Дидактичні принципи та методи навчання рухової діяльності в шкільному спорті.	2	2	6
Тема 3. Планування навчального процесу з видів спорту у фізичній культурі школярів.	2	2	6
Тема 4. Використання інтерактивних технологій у навчанні видів спорту.		2	6

Тема 5. Формування мотивації учнів до занять спортом: сучасні підходи та методики.	2	2	6
Тема 6. Організація та проведення шкільних змагань і спортивних заходів.	2	2	6
7. Змішане навчання та цифрові технології у викладанні спортивних дисциплін.		2	8
8. Адаптація спортивних вправ та ігор для дітей з особливими освітніми потребами.		2	8
9. Теоретичне та практичне обґрунтування занять з командних видів спорту.	2	2	8
Всього	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Оцінювання відповідей студентів на семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,75, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 75 балів. Оцінювання за додаткову роботу відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,20. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 75 балів), самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів) і додаткового бала (максимальний бал – 20 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання рефератів, опрацювання завдань, підготовка конспектів навчальних текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою). Допуск до заліку становить мінімум 50 балів, максимум 100 балів;
Вимоги до презентаційних робіт	Розробка презентацій <u>студентів денної форми навчання</u> є: – огляд питань за темами та виступ на практичному занятті; – підготовка доповіді, презентації на практичне заняття. Оцінюються: <i>зміст презентації</i>: відповідність змісту темі дослідження, яснє і логічне представлення ходу дослідження, повнота розкриття теми дослідження, розкриття тематичного та змістових питань дослідження, наявність навичок ефективного планування презентації; <i>оформлення презентації</i>: слайди презентації чітко структуровані; текст слайдів не містить граматичних помилок; слайди супроводяться формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і т.п.; презентація містить внутрішні гіперпосилання; презентація містить зовнішні гіперпосилання; стильова єдність презентації; матеріал

	презентації представлено лаконічно і закінчено. Критерії оцінювання презентаційної роботи студентів: 90–100 балів – У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Має чітку, логічно вибудовану структуру. Оформлення посилань на інформаційні джерела цілком правильні, вичерпні. Гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проекту. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. 80–89 балів – Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне розуміння теми; притягує увагу аудиторії 70–79 балів – Проект загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним. Прослідковується певна структура в розміщенні інформації. Включена інформація добута із різноманітних джерел. Графіки, таблиці представлені в роботі, але не додає інформації, не доповнюють змісту. Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення. Дизайн не суперечить загальному змісту проекту. Робота свідчить про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями Проект корисний не тільки для студентів, які його створили. 60–69 балів – Проект загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним. Прослідковується певна структура в розміщенні інформації. Графіки, таблиці представлені в роботі, але не додає інформації, не доповнюють змісту. Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення. Дизайн не суперечить загальному змісту проекту. Робота свідчить про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями 50–59 балів – Проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Важко вловити структуру подання інформації. Графіки і таблиці відсутні. Немає посилань на використані джерела. Естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення). Низький (початковий) рівень використання різноманітних можливостей комп'ютерних технологій 25–49 балів – Проект є випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми
Умови допуску до підсумкового контролю	Залік становить максимум 100 балів.

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
T1 РП	T2 РП	T3 РП	T4 РП	T5 РП	T6 РП	T7 РП	T8 РП	T9 КР	СР	Додатковий бал	100
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
0,75									0,05	0,20	

T1, T2 ... T9 – теми семінарських занять; СР – самостійна робота; ДР – додатковий бал

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Оцінювання письмових робіт студентів регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Невідпрацювання занять може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. та до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедійна аудиторія 121 (проектор BenQ w1070); відеофайли

Література

Основна

1. Сучасні підходи до викладання фізичної культури в школі. Підручник / За ред. О.В. Тимошенка. Київ: Освіта України; 2019. 256 с.
2. Наумчук В.І. Використання спортивних та рухливих ігор у новій українській школі: реалії і перспективи // Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту учнівської та студентської молоді. 2021. С. 133.
3. Використання різних видів ігор на уроках у Новій українській школі. [Електронний ресурс]. [Всі освітні ресурси](#).
4. Вихляєв Ю.М., Інноваційні технології фізичного виховання студентів. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського; 2018. 543 с.
5. Сучасний урок фізичної культури в умовах концепції Нової української школи. Доступно: [Dspace Uzhnu](#)
6. Використання спортивних і рухливих ігор у Новій українській школі: реалії та перспективи. Доступно: [Academia](#)

Нормативні документи

7. Концепція Нової української школи. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р.
8. Закон України "Про освіту". Верховна Рада України; Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII.
9. Закон України "Про повну загальну середню освіту". Верховна Рада України; Закон від 16.01.2020 № 463-IX.
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 року № 1093 "Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання".
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2010 року № 521 "Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах". Доступно: [СОППО](#)

12. Указ Президента України від 9 лютого 2016 року № 42 "Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність - здоровий спосіб життя — здорова нація"". Доступно: [СОШПО](#)

Викладач:

Лідія КОВАЛЬЧУК